

682501/1
113 א"ח

א
ח
ו
ס
ל

ס ו ר י

א ל : ד"ר ו. איתן, המנהל הכללי של משרד החוץ, ירושלים
מ א ח ו ס. בלאס, יועץ הממשלה לעניני המים, הקריה.

תאריך: 14.2.54
מס: 020/67

הנדון: - הצעותי ביטיבה אצלן ביום 9 לח.ז.

ברצוני למסוד בכתב את חקן הדברים שאמרת ביטיבה ביום 9 לח.ז.

א. החישובות הפליטים בבקעת הירדן.

נתן לדעתי להוכיח להכניח ישוב חלק מהפליטים הערביים בבקעת הירדן (מדברים על 250,000 נפש) חבטר ככשלוף גם אם יבוצע מפעל השקאה גדול, וכמה סיבות לדבר:

1. יסגן בעיות המורוח של מיוזב קרקע על הסחיט נרחבים, ואם כי הנסיון שהיה לנו בבית הערבה מביח שאפשר להתגבר על בעיה זו, אין הדברים נחניה בגלל ודרוש פקוח מדעי על השמוש בקרקע, ואין זה דבר פשוט עם אנשים מרימיטיביה להתגבר על בעיה זו.
2. האקלים הקשה של בקעת הירדן אינו מתאים לרובת של הפליטים שבאו מאקלים ים תיכוני ובחלק הררי שהוא הרבה יותר נוח, ואנו יודעים מנסיוננו מההתייבות בבית-סחן, עד כמה בעיה זו היא חמורה, ורק חלקציה גדולה מחיירה חלק אנשים כמקור, לזה יש עוד להוסיף כי החלקאות ודיטות השקאה הן אחרות מאשר באגוד החוף, ומה גם שחלק ניכר מהפליטים לא חיו מחקלאות בהשקאה.
3. אחרי שהפליטים התרגלו לחיי מפלה בחוף שנים, וקיבלו סבות אוכל הרבה יותר טובות משהיה להם כדעבדו עבודה קשה, אין זה מתקבל על הדעה שיפוצרו לגור בחנאי אקלים קשים ויטכדו קשה בבלי לעלות בדרגה החיים.

אם כי אינני מוטרח לחקלאות והחישובות, אבל הרואה הכללי שלי הוא שבקנה מדה גדול, אין ליישב את בקעת הירדן במשך 5 או 10 השנים ויהיה זה רק אחרי נסיון רב ותוך סלקציה קשה מאד במשך דור או דרוחייט. כדאי לציין, שבזמנו ארפת הדימטליק אשר בעמק הירדן אשר יכול להיות מושקה על-ידי עין שרה, היה מוזנח במשך דורות וגם הממציג של ממלחת המנדט למטר חט מפעל השקאה נטחיים בח ובאות זעומה.

השאלה היא, אם זה באינטרס שלנו להטיר את השומט לב פתכונני מפעל זה לקטיים שיפכדו בסניחת, נראה ליא, שאם כן הדבר, אפשר יהיה על-ידי מוסחית שלנו לרמז חומר מספיק בכדי להוכיח זאת.

ב. בעיה רשות מפעל מים אזורי ושינויי גבולות.

מן הדו"חות שנחקבלו מוויניצ'טון נמצאחי למד, שמאדנו החנגדו למפרע לרשות של מפעל מים אזורי ושינויי גבולות. נראה לי, שעמדתנו לרשות מים אזורית ושינויי גבולות אינה צריכה להיות שלילית למפרע והטעמים:

1. עד כמה שאני מבין, עמדתו של הגורל בניקה בקשר להסכמת העבודה במפעלנו חיה חלוצה במידה נכונה שיחוף הפעולה מצדנו, וסרוב כולל יתפרש בחור חוסר רצון לשהוף פעולה. אינני רואה סכנה בשבילנו אם נסכים באופן פרינציפיוני לרשות אזורית אשר חנאיה המפורטים יבטיחו את הכגיע לנו.
2. אפשר להסכים לרשות אזורית, שאם נוסף להבטחת המים באופן מסכטי יוחקנו מחקנים כאלה המבטחים את השמוש במים בצורה בלתי חלוצה גם שיופיע סכסוך בינינו ובין הרשות. זה ניתן לממש אם בקשתנו שלנו יהיה די נפח אצות. כ"כ המחקניה צריכה להיות כאלה שאם הרשות חבוסל במזן מהזמנים, נקבל את חלקנו בלי טבניה גדולה מיוחדים.
3. אין גם להחנגד באופן פרינציפיוני לשינויי גבולות אשר ההיינה בחור תוצאה של המפעל האזורי. הדבר תלוי בפרטים ויכולים אנו לוותר על חלק של בקעה הירדן בכדי לקבל חמורה מהאיטה בצפון.
4. לדעתי, אפשר בכונה להסכים לרשות אזורית בחנאיה סתאימים וביהוו אם נהר הליסני יכלל במפעל האזורי. במקרה זה כדאי לנו ללכת להרבה ויתורים.

ב ב ר כ ה,

ה. בלאט
יועץ המטלה לענייני המים